

dokarallah.org

Kari na 2: Kaciya da Kirista

KACIYA: UMARNI DA KUSAN DUK IKILISIYOJI SUKE GANIN AN SOKE

A cikin dukan tsarkakan umarnan Allah, kaciya ce kamar ita kaɗai umarnin da kusan dukan ikilisiyoyi suke kuskuren ganin an soke. Wannan ra’ayi ya bazu sosai har ma tsoffin abokan hamayyar koyarwa—kamar Cocin Katolika da ƙungiyoyin Furotesta (Assembly of God, Seventh-day Adventists, Baptists, Presbyterians, Methodists, da sauransu)—da kuma ƙungiyoyin da ake yawan kira ƙungiyoyin bidi’a, kamar ɗarikar Mormons da Shaidun Jehobah, duk suna cewa an soke wannan umarni a kan gicciye.

YESU BAI TAƁA KOYAR DA CEWA AN SOKE TA BA

Akwai manyan dalilai biyu da suka sa wannan imani ya zama ruwan dare tsakanin Kiristoci, duk da cewa Yesu bai taɓa koyar da irin wannan koyarwa ba, kuma dukan manzanni da almajiran Yesu sun kiyaye wannan umarni—har da Bulus, wanda shugabanni sukan yi amfani da rubuce-rubucensa don “‘yantar” Al’ummai daga wannan abin da Allah da kansa ya wajabta.

Ana yin haka duk da cewa babu wata annabci a Tsohon Alkawari da ke nuna cewa, sa’ad da Almasihu ya zo, za a bar mutanen Allah—Yahudawa ko Al’ummai—su kuɓuta daga kiyaye wannan umarni. A gaskiya ma, tun daga zamanin Ibrahim, an daɗe ana wajabta kaciya ga kowane namiji da yake son kasancewa cikin mutanen da Allah ya keɓe domin ceto, ko zuriyar Ibrahim ne ko kuwa ba zuriyarsa ba.

KACIYA A MATSAYIN ALAMAR MADAWAMIN ALKAWARI

Ba a karɓar kowa cikin tsarkakakkiyar al’umma (wadda aka keɓe daga sauran al’ummai) sai ya yi kaciya. Kaciya ita ce alamar zahiri ta alkawarin da ke tsakanin Allah

da zaɓaɓɓun mutanensa.

Bugu da ƙari, wannan alkawari bai taƙaita ga wani lokaci na musamman ko zuriyar Ibrahim ta jini kaɗai ba; ya haɗa har da dukan baƙi waɗanda suke son a shigar da su al'umma bisa ƙa'ida kuma a ɗauke su daidai a gaban Allah. Ubangiji ya bayyana sarai cewa: *"Wannan bai shafi waɗanda aka haifa a gidanka kaɗai ba, har ma da bayi baƙi waɗanda ka saya. Ko an haife su a gidanka ko kuwa an saya su da kuɗinka, dole ne a yi musu kaciya. Alkawarina a jikinku zai zama madawwamin alkawari" (Farawa 17:12-13).*

AL'UMMAI DA WAJABIN KACIYA

Da a ce lallai Al'ummai ba sa bukatar wannan alama ta zahiri domin su zama cikin mutanen da Ubangiji ya keɓe, da babu dalilin da zai sa Allah ya wajabta kaciya kafin zuwan Almasihu amma ba bayan zuwansa ba.

BABU Goyon BAYA DAGA ANNABCI GA CANJI

Da wannan gaskiya ne, da akwai bayani game da hakan a cikin annabce-annabce, kuma da Yesu ya sanar da mu cewa wannan canjin zai faru bayan hawansa sama. Amma babu inda aka ambaci shigar Al'ummai cikin mutanen Allah a Tsohon Alkawari da ke nuna cewa za su kuɓuta daga kowane umarni, har da kaciya, don kawai ba zuriyar Ibrahim ta jini ba ne.

DALILAI BIYU DA AKA FI AMFANI DA SU WAJEN KIN KIYAYE WANNAN UMARNIN ALLAH

DALILI NA FARKO: IKILISIYOJI SUNA KOYAR DA KUSKURE CEWA AN SOKE UMARNIN KACIYA

Dalili na farko da ya sa ikilisiyoyi suke koyar da cewa an soke dokar Allah game da kaciya—**ba tare da bayyana wanda ake zargin ya soke ta ba**—shi ne wahalar cika wannan umarni. Shugabannin ikilisiya suna tsoron cewa idan suka amince da gaskiya kuma suka koyar da ita—cewa Allah bai taɓa bayar da umarnin a soke ta ba—za su rasa mambobi da yawa.

A faɗin gaskiya, wannan umarni yana da wahalar cikawa. Haka yake a ko da yaushe, kuma har yanzu haka yake. Ko da yake likitanci ya ci gaba, Kiristan da ya yanke

shawarar kiyaye wannan umarni dole ne ya nemi ƙwararren likita, ya biya kuɗin aikin da kansa (domin yawancin tsare-tsaren inshorar lafiya ba sa biyan kuɗinsa), ya yi aikin tiyatar, ya jure wa matsalolin bayan tiyatar, ya kuma jimre wa kyama daga jama’a; sau da yawa yana fuskantar hamayya daga iyalinsa, abokansa, da ikilisiya.

SHAIDAR KAI

Namiji dole ne ya ƙudurta da gaske ya kiyaye wannan umarni na Ubangiji kafin ya iya aiwatar da shi; in ba haka ba, zai yi saurin fid da rai. Akwai ƙarfafa gwiwar watsi da wannan tafarki da yawa. Na san haka domin **ni da kaina na bi ta wannan a lokacin da nake shekara 63, sa’ad da aka yi min kaciya don in yi biyayya ga umarnin.**

DALILI NA BIYU: RASHIN FAHIMTAR WAKILTA KO IZININ ALLAH

Dalili na biyu, kuma babu shakka shi ne babban dalili, shi ne ikilisiya ba ta fahimci wakilta ko izinin Allah yadda ya kamata ba. Shaidan ya yi amfani da wannan rashin fahimta tun da wuri, sa’ad da, ’yan gomman shekaru bayan hawan Yesu sama, shugabannin ikilisiya suka fara rigima don neman iko; rigimar ta kai ga ƙarshe marar ma’ana cewa Allah ya wakilta Bitrus da waɗanda ake zargin su ne magadansa ikon yin duk wani canji da suke so a cikin Dokar Allah.

Da zarar Yesu ya koma wurin Uba, shaidan ya fara rinjayar shugabannin ikilisiya su karkatar da Al’ummai daga madawwamin umarnan Allah.

Wannan karkacewar ta shafi abubuwa da yawa fiye da kaciya; ta shafi wasu umarnai da yawa a Tsohon Alkawari, waɗanda Yesu da mabiyansa suka kasance suna kiyaye su da aminci a kowane lokaci.

IKO A KAN DOKAR ALLAH

Ikilisiya, wadda shaidan ya yi mata wahayi, ta yi biris da gaskiyar cewa duk wani ikon da za a wakilta a kan tsarkakakkiyar Dokar Allah dole ne ya fito kai tsaye daga Allah da kansa—ko ta wurin annabawa a Tsohon Alkawari ko kuma ta wurin Almasihunsa.

Ba abin tunani ba ne cewa ’yan Adam kawai za su ba wa kansu ikon sauya wani abu mai daraja ga Allah kamar Dokarsa. Babu wani annabin Ubangiji, ko Yesu, da ya taɓa gargaɗe mu cewa Uba zai ba wa wata ƙungiya ko wani mutum, a cikin Littafi Mai Tsarki ko a wajensa, iko ko wahayin soke, kawar da, gyara, ko sabunta ko da mafi ƙanƙantar umarnansa bayan zuwan Almasihu. Akasin haka, Ubangiji ya bayyana sarai cewa yin hakan babban zunubi ne: *“Kada ku ƙara kome a kan abin da na umarce ku, kada kuma ku rage kome daga cikinsa, sai dai ku kiyaye umarnan Ubangiji Allahnku da na ba ku” (Maimaitawar Shari’a 4:2).*

RASHIN ’YANCIN KAI A CIKIN ALAKAR DA ALLAH

IKILISIYA A MATSAYIN MAI SHIGA TSAKANIN MUTUM DA ALLAH BA DA NIYYA BA

Wani muhimmin al’amari kuma shi ne rasa ’yancin kai a cikin alaƙar da ke tsakanin halitta da Mahalicci. Ba a taɓa nufin aikin ikilisiya ya zama na shiga tsakanin Allah da mutum ba. Amma tun farkon zamanin Kiristanci, ikilisiya ta ɗauki wannan aikin.

Maimakon kowane mai bi, ƙarƙashin jagorancin Ruhu Mai Tsarki, ya yi hulɗa da Uba da Ɗa kai tsaye, mutane suka zama masu dogaro gabaki ɗaya ga shugabanninsu wajen gaya musu abin da Ubangiji ya yarda ko ya hana.

TAKAITACCEN SAMUN LITTAFI MAI TSARKI

Wannan babbar matsala ta faru ne musamman domin har zuwa lokacin Gyaran Ikilisiya na ƙarni na 16, samun Littafi Mai Tsarki gata ce da limamai kaɗai suke da ita.

An hana talakawa karanta Littafi Mai Tsarki da kansu a sarari, bisa hujjar cewa ba za su iya fahimtarsa ba sai an fassara musu shi daga limamai.

TASIRIN SHUGABANNI A KAN MUTANE

DOGARO DA KOYARWAR SHUGABANNI

Karnuka biyar sun shige, kuma duk da cewa kowa na iya samun Littafi Mai Tsarki, mutane suna ci gaba da dogara kaɗai da abin da shugabanninsu suke koyarwa—daidai ne ko ba daidai ba—ba tare da iya koyo da kuma yin abin da Allah yake bukata daga kowane mutum da kansu ba.

Ana ci gaba da isar da irin waɗannan koyarwar da ba daidai ba game da tsarkakan madawwamin umarnan Allah, waɗanda suke wanzuwa tun kafin Gyaran Ikilisiya, ta wurin makarantun tauhidin kowace ƙungiya.

KOYARWAR YESU GAME DA DOKA

A iya sanina, babu wata ƙungiyar Kirista guda da take koyar da shugabanni masu zuwa abin da Yesu ya koyar a sarari: cewa babu wani umarnin Allah da ya rasa ingancinsa bayan zuwan Almasihu: *“Gaskiya nake gaya muku, muddin sama da ƙasa ba su shuɗe ba, ko da ƙaramin harafi guda, ko alamar rubutu mafi ƙanƙanta, ba za ta shuɗe daga cikin Dokar ba, sai an cika kome. Saboda haka, duk wanda ya yi watsi da ɗaya daga cikin mafi ƙanƙantar waɗannan umarnai, ya kuma koya wa waɗansu su yi haka, za a ce shi ne mafi ƙanƙanta a cikin Mulkin Sama, amma* ***duk wanda yake aikata waɗannan umarnai, ya kuma koya musu, za a ce shi mai girma ne a cikin Mulkin Sama****” (Matiyu 5:18-19).*

BIN ƊAYA CIKIN WASU UMARNAN ALLAH A CIKIN WASU KUNGIYOYI

BIN UMARNAN ALLAH GWARGWADON ZAƁI

Wasu ƙalilan daga cikin ƙungiyoyin addini suna ƙoƙarin koyar da cewa umarnan Ubangiji madawwama ne, kuma babu wani marubucin Littafi Mai Tsarki bayan zuwan Almasihu da ya taɓa rubuta abin da ya saba wa wannan gaskiya. Amma, saboda wani

dalili mai ban mamaki, suna taƙaita jerin umarnan da har yanzu suke ɗaure wa Kiristoci.

Waɗannan ƙungiyoyi sukan jaddada Dokoki Goma (har da Asabar, wato rana ta bakwai na doka ta huɗu) da kuma dokokin abinci na Firistoci 11, amma ba su wuce nan ba.

RASHIN DAIDAITON ZAƁE-ƁAƁE

Abu mafi ban mamaki shi ne, ba a tare da waɗannan zaɓabɓun umarnai da wani bayani bayyananne da ya dogara da Tsohon Alkawari ko Linjila huɗu don bayyana dalilin da ya sa waɗannan umarnan musamman suke da inganci har yanzu, alhali ba a ambaci ko kare wasu ba, kamar kiyaye gashi da gemu, sa Tzitzit , ko yin kaciya.

Wannan ya sa a yi tambaya: idan dukan umarnan Ubangiji masu tsarki ne kuma masu adalci, me ya sa a zaɓi kiyaye wasu ba duka ba?

MADAWAMIN ALKAWARI

KACIYA A MATSAYIN ALAMAR ALKAWARI

Kaciya ita ce madawwamin alkawari tsakanin Allah da mutanensa, wata al’umma ta tsarkakan ’yan Adam da aka kebe daga sauran jama’a. Kowa ya kasance yana da damar shiga wannan al’umma, kuma ba a taɓa taƙaita ta ga zuriyar Ibrahim ta jini kaɗai ba, kamar yadda wasu suke zato.

Akwai hoton zane na ƙarni na 15 da mai zane Giovanni Bellini ya yi, wanda ya nuna malaman Yahudawa (rabbai) suna yi wa Yesu kaciya tare da Yusufu da Maryamu.

Tun daga lokacin da Allah ya kafa Ibrahim a matsayin na farko a cikin wannan al'umma, Ubangiji ya kafa kaciya a matsayin alamar zahiri kuma madawwamiya ta alkawarin. An bayyana a sarari cewa zuriyarsa ta halitta da kuma waɗanda ba zuriyarsa ba za su bukaci wannan alama ta zahiri ta alkawarin idan suna son kasancewa cikin mutanensa.

RUBUCE-RUBUCEN MANZO BULUS A MATSAYIN HUJJA TA KIN BIN MADAWAMIN DOKOKIN ALLAH

TASIRIN MARCION A KAN JERIN LITTAFAN LITTAFI MAI TSARKI

Ɗaya daga cikin yunƙurin farko na tattara rubuce-rubuce dabam-dabam da suka bayyana bayan hawan Almasihu sama, Marcion (85 - 160 A.Z.), wani attajirin mai mallakar jiragen ruwa a ƙarni na biyu ne ya yi. Marcion ya kasance mai tsananin bin Bulus amma yana ƙin Yahudawa.

Littafi Mai Tsarki nasa ya ƙunshi rubuce-rubucen Bulus galibi da kuma littafinsa na bishara, wanda mutane da yawa suke ganin an kwafe shi daga Linjilar Luka. Marcion ya ƙi duk sauran Linjila da wasiƙu, yana mai cewa ba wahayi aka yi musu ba. A cikin Littafi Mai Tsarki nasa, an cire dukan nassosin Tsohon Alkawari, domin ya koyar da cewa Allahn da ya wanzu kafin Yesu ba shi ne Allahn da Bulus ya yi shelar sa ba.

Cocin Roma ta ƙi Littafi Mai Tsarki na Marcion kuma ta hukunta shi a matsayin mai bidi'a, amma ra'ayinsa cewa rubuce-rubucen manzo Bulus su kaɗai ne Allah ya hure, da kuma ƙin da ya yi wa dukan Tsohon Alkawari da Linjilar Matiyu, Markus, da Yohanna, sun riga sun rinjayi imanin Kiristoci da yawa na farko.

JERIN LITTAFI MAI TSARKI NA FARKO DA COCIN KATOLIKA TA AMINCE DA SHI A HUKUMA

SAMARUWAR JERIN LITTAFAN SABON ALKAWARI

An amince da jerin farko na Sabon Alkawari a hukumance a ƙarshen ƙarni na huɗu, kusan shekaru 350 bayan Yesu ya koma wurin Uba. Majalisun Cocin Katolika a Roma, Hippo (393) da Carthage (397) sun taka muhimmiyar rawa wajen kammala littattafai 27 na Sabon Alkawari da muka sani a yau.

Waɗannan majalisu sun taimaka matuƙa wajen tabbatar da jerin littattafan, domin magance fassarori da rubuce-rubuce dabam-dabam da suke yawo cikin al'ummomin Kirista.

RAWAR DA BISHOP-BISHOP NA ROMA SUKA TAKA WAJEN GINA LITTAFI MAI TSARKI

AMINCEWA DA WASIKUN BULUS DA SHIGAR DA SU CIKIN JERIN

An haɗa wasiƙun Bulus cikin tarin rubuce-rubucen da bishop-bishop na Cocin suka amince da su a ƙarshen ƙarni na huɗu, fiye da shekaru ɗari uku bayan Yesu ya koma sama. Waɗannan bishop-bishop mutane ne na yau da kullum kamar kowane ɗaya daga cikinmu, ba annabawan da Allah ya aiko ba. Tarin nan, wanda Cocin Katolika take ɗauka a matsayin mai tsarki, ya zama sananne da sunan *Biblia Sacra* a Latin, da

Τὰ βιβλία τὰ ἅγια (*ta biblia ta hagia*) a Hellenanci, ma’ana “littattafai masu tsarki.” Wannan gaskiya ce ta tarihi da ya kamata kowane Kirista ya yi la’akari da ita sosai.

Bayan ƙarnuka ana ta muhawara a kan waɗanne rubuce-rubuce ne ya kamata su shiga jerin littattafan hukuma, bishop-bishop na Cocin suka amince da waɗannan a matsayin masu tsarki: littattafan Tsohon Alkawari, Linjila huɗu, Littafin Ayyukan Manzanni (wanda aka danganta ga Luka), wasiƙun zuwa ga ikilisiyoyi (har da wasiƙun Bulus), da kuma Littafin Ru’ya ta Yohanna na Yohanna. Mutane ne suka tattara waɗannan rubuce-rubucen cikin tarin guda ɗaya kuma suka ayyana dukan tarin a matsayin mai tsarki. Kasancewar wasiƙun Bulus suna tare da kalmomin annabawan Allah da koyarwar Yesu a cikin littafi ɗaya ba ya nufin cewa Allah ya ba Bulus iko daidai da na annabawansa ko na Ɗansa na kansa.

AMFANI DA TSOHON ALKAWARI A ZAMANIN YESU

Yana da muhimmanci a lura cewa a zamanin Yesu, dukan Yahudawa, har da Yesu da kansa, suna karanta Nassosin Ibrananci kaɗai kuma suna komawa gare su a koyarwarsu, waɗanda Yahudawa da yawa masu magana da Hellenanci suke karantawa a fassarar Hellenanci, wadda aka sani da Septuagint, wadda aka tattara kusan ƙarnuka uku kafin Almasihu.

WAHALAR FASSARAR RUBUCE-RUBUCEN BULUS

WUYA DA FASSARA BA DAIDAI BA

An shigar da rubuce-rubucen Bulus, kamar na sauran marubutan da suka zo bayan Yesu, cikin Littafi Mai Tsarki na hukuma da Ikilisiya ta amince da shi ƙarnuka da yawa da suka wuce, don haka ana ɗaukar su ginshiƙi ne na bangaskiyar Kirista.

Amma matsalar ba ta wurin Bulus take ba, tana cikin fassarar rubuce-rubucensa ne. An rubuta wasiƙunsa cikin salo mai sarkakiya da wahalar fahimta, kuma tun a zamaninsa an san da wannan ƙalubale (kamar yadda aka lura a 2 Bitrus 3:16), lokacin da mahallin al’adu da tarihi yake sananne ga masu karatu. Fassara waɗannan nassosi ƙarnuka da yawa daga baya, cikin wani mahalli dabam ƙwarai, ya ƙara wahalar fahimtarsu.

BATUN IKO DA FASSARORI

BATUN IKON BULUS

Babban batun ba shi ne muhimmancin rubuce-rubucen Bulus ba, sai dai ƙa'idar iko da yadda ake miƙa shi. Kamar yadda aka bayyana a baya, ikilisiyar ta danganta wa Bulus ikon soke, kawar da, gyara, ko sabunta tsarkakan madawwamin umarnan Allah, amma Nassosin da suka gabace shi ba su goyi bayan wannan iko ba. Saboda haka, wannan iko bai zo daga Ubangiji ba.

Babu wata annabci a Tsohon Alkawari ko cikin Linjila da ke nuna cewa bayan Almasihu Allah zai aiko da wani mutum daga Tarusus wanda kowa zai saurara masa kuma ya bi shi.

DAIDAITA FASSARORI DA TSOHON ALKAWARI DA LINJILA

BUKATAR DAIDAITO

Wannan yana nufin duk wata fahimta ko fassara ta rubuce-rubucen Bulus ba daidai ba ce idan ba ta jitu da wahayoyin da suka gabace shi ba. Saboda haka, dole ne Kiristan da yake tsoron Allah da Kalmarsa da gaske ya ƙi kowace fassara ta wasiƙu—ko ta Bulus ce ko ta wani marubuci—wadda ba ta jitu da abin da Ubangiji ya bayyana ta wurin annabawansa a Tsohon Alkawari da kuma ta wurin Almasihunsa, Yesu.

TAWALI'U A CIKIN FASSARAR LITTAFI MAI TSARKI

Dole ne Kirista ya kasance da hikima da tawali'u har ya iya cewa:
"Ban fahimci wannan nassi ba, kuma bayanan da na karanta karya ne domin ba su da goyon bayan annabawan Ubangiji da kalmomin da Yesu ya faɗa. Zan ajiye shi a gefe har zuwa wata rana, idan Ubangiji yana so, Ya bayyana mini ma'anarsa."

BABBAR JARRABAWA GA AL'UMMAI

JARRABAWAR BIYAYYA DA BANGASKIYA

Ana iya ɗaukar wannan a matsayin ɗaya daga cikin manyan jarrabawar da Ubangiji ya zaɓa ya ɗora wa Al'ummai, jarrabawa mai kama da wadda Yahudawa suka

fuskanta a tafiyarsu zuwa Kan'ana. Kamar yadda aka faɗa a Maimaitawar Shari'a 8:2: *"Ku tuna yadda Ubangiji Allahnku ya bishe ku cikin jeji tsawon waɗannan shekara arba'in, domin ya ƙaskantar da ku, ya jarraba ku, ya kuma san abin da ke cikin zuciyarku—ko za ku kiyaye umarnansa ko kuwa ba za ku kiyaye ba."*

GANE AL'UMMAI MASU BIN UMARNI

A wannan mahalli, Ubangiji yana neman gano waɗanne Al'ummai ne suke a shirye da gaske su shiga cikin tsarkakan mutanensa. Su ne waɗanda suka yanke shawarar kiyaye dukan umarnai, har da kaciya, duk da matsananciyar matsin lamba daga ikilisiya da kuma nassosi da yawa a wasiƙun zuwa ga ikilisiyoyi waɗanda suke kamar suna nuna cewa an soke wa Al'ummai wasu umarnai—waɗanda annabawa da Linjila suka bayyana a matsayin madawwama.

KACIYAR JIKI DA TA ZUCIYA

KACIYA ƊAYA: TA JIKI DA TA RUHI

Yana da muhimmanci a fayyace cewa ba kaciya iri biyu ba ne, ɗaya ce kawai: ta zahiri. Ya kamata kowa ya gane cewa kalmar "kaciya ta zuciya," wadda ake amfani da ita a ko'ina cikin Littafi Mai Tsarki, misali ce kawai, kamar "karyayyar zuciya" ko "zuciya mai farin ciki."

Sa'ad da Littafi Mai Tsarki ya ce wani "marar kaciya ne a zuciya," a sauƙaƙe yana nufin mutumin ba ya rayuwa yadda ya kamata, kamar wanda yake ƙaunar Allah da gaske kuma yake shirye ya yi masa biyayya.

MISALAI DAGA NASSOSI

A wata ma'ana, wataƙila an yi wa wannan mutum kaciya ta zahiri, amma salon rayuwarsa bai yi daidai da rayuwar da Allah yake bukata daga mutanensa ba. Ta bakin annabi Irmiya, Allah ya bayyana cewa dukan Isra'ila suna cikin halin "rashin kaciya a zuciya": *"Gama dukan al'ummai ba su yi kaciya ba, dukan gidan Isra'ila kuma ba su yi kaciya a zuciya ba" (Irmiya 9:26).*
A fili yake cewa dukkansu sun yi kaciya ta zahiri, amma saboda sun juya wa Allah

baya kuma sun watsar da tsarkakkiyar Dokarsa, aka hukunta su a matsayin waɗanda ba su yi kaciya a zuciya ba.

ANA BUKATAR KACIYA TA JIKI DA TA ZUCIYA

Dukan ’ya’yan Allah maza, Yahudawa ko Al’ummai, dole ne a yi musu kaciya—ba ta zahiri kaɗai ba, har da ta zuciya. Waɗannan kalmomi bayyanannu sun tabbatar da haka: *“Ga abin da Ubangiji Allah Mai Iko Dukka ya ce: Kada wani baƙo, har da waɗanda suke zaune tare da mutanen Isra’ila, ya shiga wuri mai tsarki na, sai an yi masa kaciya ta jiki da ta zuciya” (Ezekiyel 44:9).*

MUHIMMAN KARSHEN MAGANA

1. Tunanin kaciya ta zuciya ya kasance tun fil azal, ba a kawo shi a Sabon Alkawari a matsayin abin da zai maye gurbin ainihin kaciya ta zahiri ba.
2. Ana bukatar kaciya daga duk waɗanda suke cikin mutanen Allah, Yahudawa ko Al’ummai.

KACIYA DA BAFTISMA TA RUWA

MAYE GURBIN KARYA

Wasu suna kuskuren gaskata cewa an kafa baftisma ta ruwa ga Kiristoci domin ta maye gurbin kaciya. Amma wannan iƙirari ƙirƙirar ’yan Adam ce kawai, ƙoƙari ne na guje wa biyayya ga umarnin Ubangiji.

Da irin wannan iƙirari gaskiya ne, da mun ga nassosi a cikin annabawa ko Linjila da ke nuna cewa bayan hawan Almasihu sama, Allah ba zai ƙara bukatar kaciya daga Al’ummai masu son shiga cikin mutanensa ba, kuma baftisma za ta maye gurbinta. Amma babu irin waɗannan nassosi.

ASALIN BAFTISMA TA RUWA

Bugu da ƙari, yana da muhimmanci a lura cewa baftisma ta ruwa ta wanzu tun kafin Kiristanci. Yohanna Maibaftisma ba shi ne “wanda ya ƙirƙiro” ko “majagaba” a fannin baftisma ba.

ASALIN BAFTISMA NA YAHUDAWA (MIKVEH)

MIKVEH A MATSAYIN BIKIN TSAFTACEWA

Baftisma, ko *mikveh*, ta riga ta zama sananniyar al'adar nutsewa cikin ruwa a tsakanin Yahudawa tun kafin zamanin Yohanna Maibaftisma. *Mikveh* tana wakiltar tsarkakewa daga zunubi da ƙazantar bikin addini.

Wata tsohuwar mikveh (ko mikvah) da Yahudawa suke amfani da ita wajen wankan tsarkakewa na addini, tana cikin birnin Worms, Jamus.

Sa'ad da aka yi wa wani Ba'al'umme kaciya, yakan kuma yi *mikveh*. Wannan ba wai kawai yana zama hanyar tsarkakewa ta addini ba ne, har ma yana wakiltar mutuwa—wato "binnewa" cikin ruwa—ta tsohuwar rayuwarsa ta bautar gumaka. Fitowarsa daga ruwan, wanda yake tunatar da ruwan cikin mahaifa, yana wakiltar sake haifuwarsa zuwa sabuwar rayuwa a matsayin Bayahude.

YOHANNA MAIBAFTISMA DA MIKVEH

Yohanna Maibaftisma bai ƙirƙiri sabon biki ba, sai dai ya ba wa wanda yake akwai riga sabuwar ma’ana. Maimakon kawai Al’ummai su “mutu” ga tsohuwar rayuwarsu, a kuma “sake haifuwarsu” a matsayin Yahudawa, Yohanna ya kira Yahudawa masu rayuwa cikin zunubi su ma su “mutu” kuma a “sake haifuwarsu” a matsayin aikin tuba.

Amma ba lallai ne wannan nutsewa ta kasance ta sau ɗaya tak ba. Yahudawa sukan nutse cikin ruwa duk lokacin da suka zama marasa tsarki bisa ga tsarin addini, kamar kafin su shiga Haikali. Haka kuma sukan yi nutsewa—kuma har yanzu suna yi—ranar Yom Kippur a matsayin aikin tuba.

BAMBANCIN BAFTISMA DA KACIYA

MATSAYI DABAM-DABAM NA BUKUKUWAN

Tunanin cewa baftisma ta maye gurbin kaciya bai samu goyon bayan Littafi Mai Tsarki ko al’adar Yahudawa ta tarihi ba. Ko da yake baftisma (*mikveh*) ta kasance kuma har yanzu tana nan a matsayin alama mai ma’ana ta tuba da tsarkakewa, ba a taɓa nufin ta maye gurbin kaciya ba, wadda ita ce madawwamin alamar alkawarin Allah.

Dukkan bukukuwan biyu suna da nasu manufofi da muhimmancinsu dabam-dabam, kuma ɗayansu ba ya soke ɗayan.